

Tutkintojen, oppimäärien ja muiden osaamiskokonaisuuksien sijoittuminen vaativuustasolle

Kansallinen vaativuustaso / eurooppalaisen tutkintojen viitekehyksen taso	Tutkinnot, oppimäärät ja muut osaamiskokonaisuudet
<p>Taso 1</p> <p>Hallitsee yleistiedot ja perustaidot, joita vaaditaan opiskelua varten sekä yksinkertaisten tehtävien suorittamiseksi selkeässä toimintaympäristössä suoran valvonnan alaisena.</p> <p>Ottaa ohjattuna vastuuta oppimisestaan. Viestii suullisesti ja vastaa yksinkertaiseen kirjalliseen viestintään omalla äidinkielellään.</p>	
<p>Taso 2</p> <p>Hallitsee monipuoliset yleistiedot sekä kognitiiviset ja käytännön perustaidot, joita vaaditaan, jotta pystyy hyödyntämään näitä tietoja tehtävien suorittamiseksi ja ongelmien ratkaisemiseksi. Noudattaa sääntöjä ja käyttää monipuolisia välineitä ja työkaluja itsenäisyyttä vaativassa valvotussa toimintaympäristössä.</p> <p>Kantaa vastuuta ja toimii oma-aloitteisesti.</p> <p>Ottaa vastuuta oppimisestaan. Valmius elinikäiseen oppimiseen. Osaa toimia tutussa opiskelu- ja työyhteisössä. Viestii monimuotoisesti ja vuorovaikutteisesti eri tilanteissa ja tuottaa tekstejä äidinkielellään. Valmius vuorovaikutukseen toisella kotimaisella ja ainakin yhdellä vieraalla kielellä.</p>	Perusopetuksen oppimäärä
<p>Taso 3</p> <p>Hallitsee oman työ- tai opintoalansa tietoperustan, periaatteet, prosessit ja yleiset käsitteet sekä tietyt kognitiiviset ja käytännön taidot, joita vaaditaan tehtävien suorittamiseen ja ongelmien ratkaisemiseen. Valitsee ja soveltaa perusmenetelmiä, -työkaluja, -materiaaleja ja -informaatiota. Mukauttaa</p>	

<p>toimintansa olosuhteisiin ja toimintaympäristöön ratkaistessaan ongelmia.</p> <p>Vastaa omien tehtäviensä loppuun suorittamisesta ja toimii turvallisesti työ- tai opiskeluyhteisössä. Valmiudet toimia tehtävissään aloitteellisesti ja vastuullisesti. Ymmärtää työelämän ja yritystoiminnan merkityksen yksilölle ja yhteiskunnalle. Arvioi omaa osaamistaan sekä työhön tai opiskeluun liittyviä toimia, taitoja ja valintoja.</p> <p>Valmius elinikäiseen oppimiseen. Osaa toimia tutussa opiskelu- ja työyhteisössä. Viestii monimuotoisesti ja vuorovaikutteisesti eri tilanteissa ja tuottaa monipuolisia tekstejä äidinkielellään. Valmius vuorovaikutukseen toisella kotimaisella ja ainakin yhdellä vieralla kielellä myös kansainvälisesti.</p>	
<p>Taso 4</p> <p>Hallitsee oman työ- tai opintoalansa tietope- rustan laajoissa asiayhteyksissä sekä tietyt kognitiiviset ja käytännön taidot sekä ilmai- sukyvyn ja hyödyntää näitä tietoja ja taitoja ratkaistaessa oman alan erityisongelmia ja suorittaessaan alan tehtäviä. Työskentelee it- senäisesti yleensä ennustettavissa, mutta mahdollisesti muuttuvissa toimintaympäris- töissä.</p> <p>Vastaa omien tehtäviensä loppuun suoritta- misesta sekä toimii turvallisesti ja vastuulli- sesti työyhteisössä. Toimii taloudellisesti, tu- loksellisesti ja suunnitelmallisesti sekä järjes- telee työnsä huomioiden muut toimijat. Ky- kenee valvomaan muiden suorittamia ru- tiinitehtäviä. Valmiudet toimia yrittäjämäi- sesti toisen palveluksessa tai alan itsenäisenä yrittäjänä. Arvioi omaa osaamistaan ja tehtä- väaluettaan ja parantaa työhön tai opintoihin liittyviä toimia. Kehittää itseään ja työtään.</p> <p>Valmius elinikäiseen oppimiseen. Toimii eri- laisten ihmisten kanssa opiskelu- ja työyhteis-</p>	<p>Lukion oppimäärä</p> <p>Ylioppilastutkinto</p> <p>Ammatilliset perustutkinnot</p> <p>Ammattitutkinnot</p> <p>Rikosseuraamusalan tutkinto</p> <p>Pelastajatutkinto</p> <p>Hätäkeskuspäivystäjätutkinto</p>

<p>sössä sekä muissa ryhmissä ja verkostoissa eettisten periaatteiden mukaisesti. Viestii monimuotoisesti ja vuorovaikutteisesti eri tilanteissa ja tuottaa monipuolisia, myös alaan liittyviä, tekstejä äidinkielellään. Viestii toisella kotimaisella kielellä ja on vuorovaikutuksessa omalla alallaan ainakin yhdellä vieralla kielellä myös kansainvälisesti.</p>	
<p>Taso 5</p> <p>Hallitsee oman alansa laaja-alaisen ja/tai erikoistuneen tietoperustan sekä kognitiiviset ja käytännön taidot sekä ilmaisukyvyyn ja hyödyntää näitä tietoja ja taitoja ratkaistessaan luovasti abstrakteja ongelmia ja suorittaessaan alan tehtäviä. Ymmärtää ammatillisten tehtäväalueiden sekä alan ja eri alojen rajapinnat ja yhteydet laajempiin kokonaisuuksiin.</p> <p>Toimii alansa erikoisosaajana ja kehittää toimintaa, tuotteita ja/tai palveluita. Johtaa ja valvoo tarvittaessa toimintaympäristöjä ja toimintoja, jotka muuttuvat ennakoimattomasti. Opastaa muita ja valvoo muiden suorittamia tehtäviä. Hyvä valmius toimia alan itsenäisenä yrittäjänä. Arvioi ja kehittää omia ja muiden suorituksia ja työtä.</p> <p>Valmius elinikäiseen oppimiseen. Toimii erilaisten ihmisten kanssa opiskelu- ja työyhteisössä sekä muissa ryhmissä ja verkostoissa eettisten periaatteiden mukaisesti. Viestii suullisesti ja kirjallisesti sekä alan että alan ulkopuoliselle yleisölle äidinkielellään. Viestii toisella kotimaisella kielellä ja on vuorovaikutuksessa omalla alallaan ainakin yhdellä vieralla kielellä myös kansainvälisesti.</p>	<p>Erikoisammattitutkinnot</p> <p>Alipääallystötutkinto (pelastusala)</p> <p>Lennonjohdon perustutkinto</p>
<p>Taso 6</p> <p>Hallitsee laaja-alaiset ja edistyneet oman alansa tiedot, joihin liittyy teorioiden, keskeisten käsitteiden, menetelmien ja periaatteiden kriittinen ymmärtäminen ja arviointi. Ymmärtää ammatillisten tehtäväalueiden</p>	<p>Ammattikorkeakoulututkinnot</p> <p>Alemmat korkeakoulututkinnot</p>

<p>eiden ja/tai tieteenalojen kattavuuden ja rajat. Hallitsee edistyneet kognitiiviset ja käytännön taidot, jotka osoittavat asioiden hallintaa, kykyä soveltaa ja kykyä luoviin ratkaisuihin ja toteutuksiin, joita vaaditaan erikoistuneella ammatti-, tieteen- tai taiteentalalla monimutkaisten tai ennakoimattomien ongelmien ratkaisemiseksi.</p> <p>Työskentelee itsenäisesti alan asiantuntijatehtävissä ja kansainvälisessä yhteistyössä tai toimii yrittäjänä. Johtaa monimutkaisia ammatillisia toimia tai hankkeita. Kykenee päättöksentekoon ennakoimattomissa toimintaympäristöissä. Vastaa oman osaamisensa arvioinnin ja kehittämisen lisäksi yksittäisten henkilöiden ja ryhmien kehityksestä.</p> <p>Valmius elinikäiseen oppimiseen. Toimii erilaisten ihmisten kanssa opiskelu- ja työyhteisössä sekä muissa ryhmissä ja verkostoissa huomioiden yhteisölliset ja eettiset näkökulmat. Viestii hyvin suullisesti ja kirjallisesti sekä alan että alan ulkopuoliselle yleisölle äidinkielellään. Viestii ja on vuorovaikutuksessa toisella kotimaisella kielellä sekä kykenee kansainväliseen viestintään ja vuorovaikutukseen omalla alallaan ainakin yhdellä vieraalla kielellä.</p>	
<p>Taso 7</p> <p>Hallitsee laaja-alaiset ja pitkälle erikoistuneet oman alansa erityisosaamista vastaavat käsitteet, menetelmät ja tiedot, joita käytetään itsenäisen ajattelun ja/tai tutkimuksen perustana. Ymmärtää oman ja muiden alojen rajapintojen tietoihin liittyviä kysymyksiä ja tarkastelee niitä ja uutta tietoa kriittisesti. Ratkaisee vaativia ongelmia myös luovin toteutuksin tutkimus- ja/tai innovaatiotoiminnassa, jossa kehitetään uusia tietoja ja menettelyjä sekä sovelletaan ja yhdistetään eri alojen tietoja.</p> <p>Työskentelee itsenäisesti alan vaativissa asi-</p>	<p>Ylemmät ammattikorkeakoulututkinnot</p> <p>Ylemmät korkeakoulututkinnot</p>

<p>antuntijatehtävissä ja kansainvälisessä yhteistyössä tai toimii yrittäjänä. Johtaa ja kehittää monimutkaisia, ennakoimattomia ja uusia strategisia lähestymistapoja. Johtaa asioita ja/tai ihmisiä. Arvioi yksittäisten henkilöiden ja ryhmien toimintaa.</p> <p>Kartuttaa oman alansa tietoja ja käytäntöjä ja/tai vastaa muiden kehittymisestä.</p> <p>Valmius elinikäiseen oppimiseen. Toimii erilaisten ihmisten kanssa opiskelu- ja työyhteisössä sekä muissa ryhmissä ja verkostoissa huomioiden yhteisölliset ja eettiset näkökulmat. Viestii hyvin suullisesti ja kirjallisesti sekä alan että alan ulkopuoliselle yleisölle äidinkielellään. Viestii ja on vuorovaikutuksessa toisella kotimaisella kielellä sekä kykenee vaativaan kansainväliseen viestintään ja vuorovaikutukseen omalla alallaan ainakin yhdellä vieraalla kielellä.</p>	
<p>Taso 8</p> <p>Hallitsee laajat kokonaisuudet ja asiayhteydet. Hallitsee edistyneimmät ja/tai erikoistuneimmat sekä syvällisimmät tiedot, taidot ja/tai teoriat, jotka sijoittuvat oman alan edistyneimmälle ja /tai erikoistuneimmalle tasolle ja alojen väliselle rajapinnalle. Soveltaa asioita luovasti. Luo uutta tietoa hyvää tieteellistä käytäntöä noudattaen. Tekee itsenäistä ja luotettavaa tieteellistä tai taiteellista ja ammatillista tutkimustyötä. Kehittää ammatillisia tehtäväalueita ja/tai tieteen- tai taiteen alaa. Kehittää ja soveltaa uusia ideoita, teorioita, lähestymistapoja tai prosesseja vaativimmissa toimintaympäristöissä.</p> <p>Työskentelee itsenäisesti alan vaativimmissa asiantuntijatehtävissä ja kansainvälisessä yhteistyössä tai toimii yrittäjänä. Johtaa asioita ja/tai ihmisiä. Tekee sellaisia synteesejä ja kriittisiä arviointeja, joita vaaditaan monimutkaisten ongelmien ratkaisemiseen tutkimus- ja/tai innovaatiotoiminnassa. Laajentaa</p>	<p>Yliopistojen ja Maanpuolustuskorkeakoulun tieteelliset ja taiteelliset jatkotutkinnot (lisen-siaatin tutkinnot ja tohtorin tutkinnot)</p> <p>Yleisesikuntaupseerin tutkinto</p> <p>Erikoiseläinlääkärin tutkinto</p> <p>Erikoislääkärikoulutus</p> <p>Erikoishammaslääkärikoulutus</p>

ja uudelleen määrittää tietoja tai ammattikäytäntöjä.

Kartuttaa oman alansa tietoja ja/tai vastaa muiden kehittämisestä.

Valmius elinikäiseen oppimiseen. Toimii erilaisten ihmisten kanssa opiskelu- ja työyhteisössä sekä muissa ryhmissä ja verkostoissa huomioiden yhteisölliset ja eettiset näkökulmat. Viestii hyvin suullisesti ja kirjallisesti sekä tiedeyhteisölle että yleisölle oman tutkimusalan ja koko tieteenalan ja/tai ammattialan kysymyksistä äidinkielellään. Viestii ja on vuorovaikutuksessa toisella kotimaisella kielellä sekä kykenee vaatimaan kansainväliseen viestintään ja vuorovaikutukseen omalla alallaan ainakin yhdellä vieraalla kielellä.